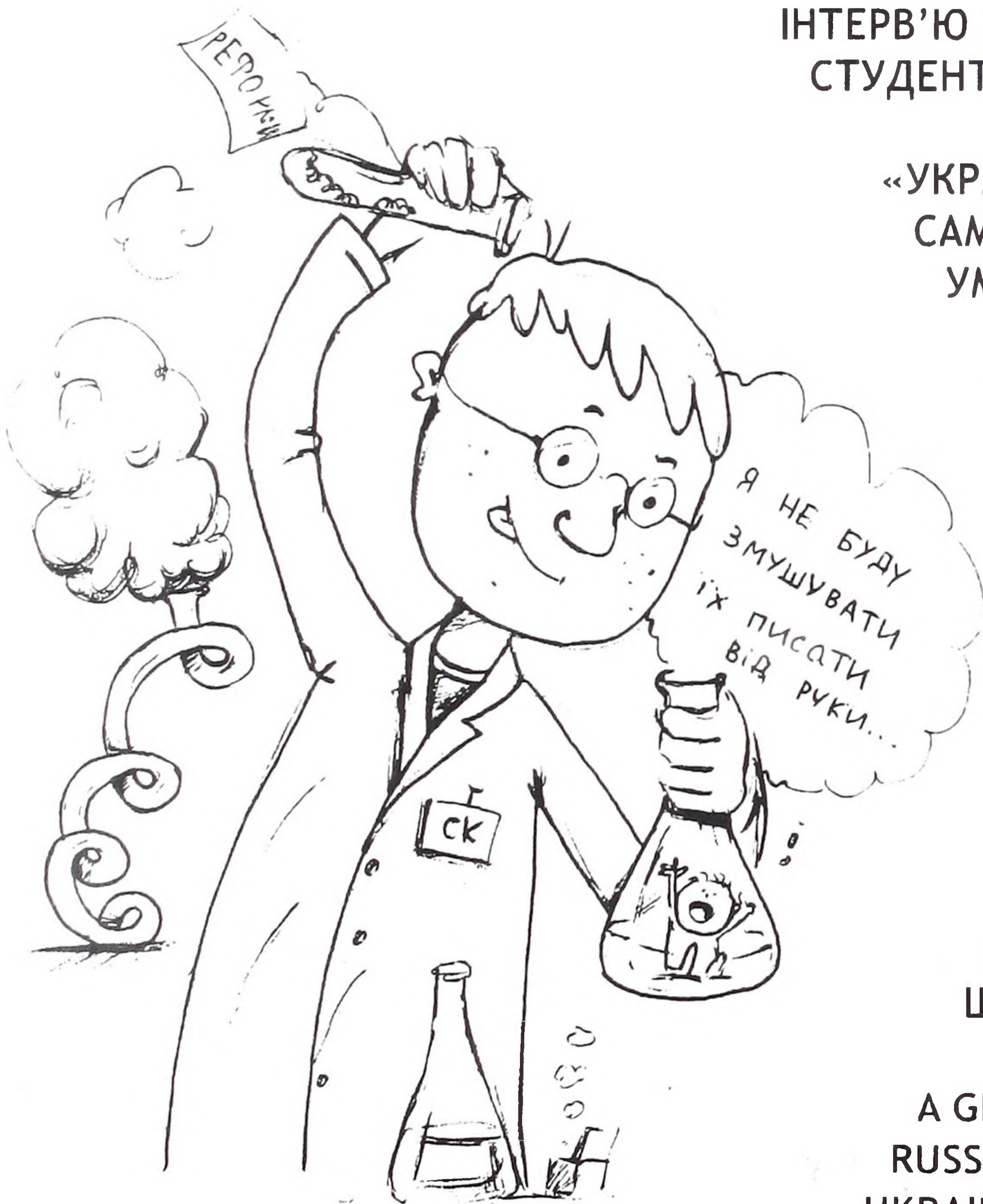

Коворідка

ЧИТАЙ ГАРЯЧОЮ!

Прочитав - передай іншому

ІНТЕРВ'Ю З НОВОЮ
СТУДЕНТСЬКОЮ КОЛЕГІЄЮ

«УКРАЇНЬСЬКА ТАКТИКА»:
САМОПІДГОТОВКА В
УМОВАХ ВІЙНИ

ФОЛЬКЛОР: БУТИ ЧИ
НЕ БУТИ

ЧИ РОЗМІНЯЮТЬ
УКРАЇНУ НА СИРІЮ?

МОВНА
ШИЗОФРЕНІЯ:
М'ЯКІ ФОРМИ
САМОЗНИЩЕННЯЦ

ІНТЕРВ'Ю З ВАЛЕРІЄМ
ШЕВЧУКОМ

A GHOST IN THE MIRROR:
RUSSIAN SOFT POWER IN
UKRAINE

ВИШКВАРКИ

Ця стаття була надрукована в англійському журналі "Chatham house" ще до Революції Гідності. Автори намагалися звернути увагу Заходу на суть російської політики щодо України. На жаль, на Заході на статтю звернули увагу вже після того, як Росія застосувала щодо України зовсім не м'яку силу. На сьогодні стаття має 18 цитувань в наукових західних журналах, що є досить багато як для статті українських авторів щодо проблем України. Тут ми подаємо лише деякі тези статті. Повний варіант статті можна прочитати за посиланням: <https://www.chathamhouse.org/publications/papers/view/181667>

A Ghost in the Mirror: Russian Soft Power in Ukraine

Alexander Bogomolov and Oleksandr Lytvynenko

Like any state, Russia would not invest significant effort into projecting power over another state were it not guided by a firm conviction that it had significant interests at stake. Russia's policy towards Ukraine is no exception. Russian interests in Ukraine are manifold, and they are all significant. In an overarching sense, they are also unique. Russia sees Ukraine as part of its own identity.

Since Vladimir Putin came to power, Russia has developed a form of state nationalism incorporating neo-imperial discourses such as neo-Eurasianism and the concept of the 'Russian World' (Russkii Mir), whose boundaries are assumed to correspond, at the minimum, to the borders of the core territories of the Russian empire. Of late, a more aggressive, grass-roots nativist nationalism has risen to challenge the older imperial one. Yet the contrast between the two – which has direct implications for Muslims in Russia and the 'near abroad' – has far less significance for 'brother Slavs'.

Ukrainian and Russian national myths can be at crosspurposes even when they embody unassailable truths. Although relations between Russians and Ukrainians may be closer and more amicable than between Russians and Georgians or Russians and Poles, the myths of the Russian and Ukrainian nations are far more deeply opposed. This is because the very idea of a Ukrainian nation separate from the great Russian nation challenges core beliefs about Russia's origin and identity. Ukraine hosts the most valuable symbols constituting the core of Russia's national identity – the mythological birthplace of the Russian nation and the cradle of the Russian Orthodox Church along with its holiest places.

It is the control of Kyiv that helped solidify Russia's claim to imperial status. In time, these myths of common national origin were complemented by the myth that Russian language and culture are a legacy shared by all Eastern Slavs, and the myth of the perpetual incremental growth of the Russian state, otherwise known as 'the gathering of Russian lands'.

These predispositions were refurbished when the monarchy set out to reconstitute Russia as a nationstate in the 19th century. In the aftermath of the Polish Rebellion of 1863, the

ideology of the tripartite Russian people became the basis of official government policy. This ideology proved to be so effective that it outlasted the monarchy and carried on with variations through the Soviet period. From this perspective, the collective goods that bring the majority of Ukrainians together as a nation (e.g. Taras Shevchenko's legacy, Ukrainian language, and the Ukrainian 'national idea' of the last two centuries) appear to be meaningless, second-rate or blasphemous to a large number of Russians. Generations of Russian intellectuals have turned belittling of the Ukrainian language and culture into a part of the Russian belief system alongside anti-Tatar and anti-Muslim stereotypes. But whereas the latter are built around national differences, what makes Ukraine stand out in this list is a dismissive attitude to any assertion that national differences exist. This coexistence between friendship for a 'kindred people' and hostility to the Ukrainian nation is what gives relations between Ukraine and Russia their distinctive quality. More than 18 years after Russia officially recognized Ukraine as an independent state, Putin underscored the point when he quoted the words of General Anton Denikin, who referred to Ukraine as 'Russia Minor' and said that attempts to separate Ukraine from Russia were a 'crime'.

Russian political culture so resists the idea that Ukraine might wish to go it alone that a school of thought has arisen in Moscow which maintains that the real aim of Ukraine is to resurrect Kyiv as the capital of the Eastern Slavs. In other words, Ukraine is struggling for primacy just as Russia is! This thesis emerged at a time when Russian society was trying to come to grips with the challenges presented by the Orange Revolution. Recently, it was resurrected by the Russian Consul in Lviv, Evgenii Guzeev: "Maybe, after some time, – perhaps, in a century – the centre will come back again here, and Kyiv will again be the centre of our culture. Now no one can know it. The main thing is to preserve our single civilizational space, the Orthodox Church space, the single Russian world".

The salience of the concept of 'centre' in relation to the value-charged concept of 'civilization' points to a frame that is very characteristic for the modern Russian political discourse: 'civilization' stands for whatever positive could once be said of 'empire'. The Russian ambassador to Ukraine,

Mikhail Zurabov, has stated that 'Ukrainians and Russians are a single nation'.

Russian high culture is usually contrasted with the rural, parochial and marginal – terms that encapsulate Ukrainian culture as seen through Russian eyes. For both of these reasons, it is not surprising that Russian culture is used as an instrument of soft power in Ukraine. Since Putin came to power, the state – and, encouraged by the state, the business establishment – has taken noteworthy steps to promote Russia's cultural tradition abroad. These efforts reflect a synergy between state bodies, semi-official foundations such as Russian World, favoured television companies and film producers, state-dominated business and much genuinely independent activity.

Russia's intelligentsia are not Ukraine's natural allies, because where Ukraine's history and culture are concerned, they tend to share the perspectives of Russian elites. Ukraine has no effort analogous to Russian cultural soft power. No group of Ukrainian oligarchs has stepped forward to expand knowledge of Ukrainian history, artists, writers or intellectuals, let alone promote Ukrainian talent, support Ukrainian-language publishers or finance the production of films for the export market. For Russian (and Russian-language) publishing houses, theatres and cinema, funding and marketing are available. Sometimes Ukraine has resisted these efforts, but punitive measures have tended to predominate over positive ones. Even Ukrainian pop music and show business remain largely a subset of the Russian entertainment industry.

Ukraine's journalists are not exempt. Most still rely upon Russian-based sources for world news. Several Russian-based websites, such as inosmi.ru and inopressa.ru, are specifically designed to fill information gaps for Russian speakers.

ruling elites. The new Patriarch, Kirill I, has become one of the most influential political figures in the country. He has officially supported the Russian World ideology and assumed the role of its principal promoter. In 2009 he proclaimed that its key tenet was the essential cultural and spiritual unity of the Eastern Slavic peoples of Russia, Ukraine and Belarus, and of any Russian-speaking nation and group. As expressed by Kirill himself: "The core of the Russian World today is Russia, Ukraine and Belorussia, and ... regardless of state divisions, of certain discords in politics, we spiritually, and I would like to emphasize again, spiritually continue to be one people, and the majority of us are children of the Russian Orthodox Church".

In the age of business globalization, an influential section of Ukraine's business elites remains composed of people whose mental horizons are firmly situated in Russia. For many of them Moscow remains the preferred, although not necessarily the only destination for business and leisure, a source of inspiration for new ideas and practices and, in difficult times, a sanctuary. At various times Moscow accepted a host of Ukrainian political exiles.

For a second group, Russia is not necessarily a trustworthy partner, but it still appears to be a safer one than the West, for the simple reason that it is more comprehensible. Even the Western localities favoured by this group are connected to Russia. They reflect choices made by Russian colleagues, friends and role models. Western culture is perceived through a Russian prism.

From the perspective of Russian policy-makers Ukraine has never been a monolith. The uneven attention to different regions can be easily accounted for by a widely shared belief that Ukraine is an incoherent entity, if not, in Putin's words to George W. Bush, an 'artificial' one. In this view some parts of Ukraine are more Russian and some less. The Crimean

The Russian Orthodox Church (ROC) has grown exponentially in the Russian Federation in the post-Soviet period. The close relationship between the Church and the Russian government both in Tsarist times and today makes this a political project by implication if not by definition. Russian Orthodox bishops are increasingly integrated into Russia's

Autonomy and, even more so, Sevastopol, are almost universally regarded as Russian lands.

The impression that Ukraine is already occupied by Russia or that the key decisions regarding Ukraine are taken in the Kremlin represent tactical victories of Russian soft power.

Олег Кобзар: «ГОЛОВНИЙ ПРИНЦИП НАШОЇ РОБОТИ – «ХТО, ЯКЩО НЕ МИ?»»

30 квітня минулого року в Могилянці відбулися вибори до Студентської Колегії – органу студентського самоврядування. Відтоді й по сьогодні в маленькій кімнатці 4-104 щодня кипить і вибухає неймовірний процес: саме тут генеруються, обговорюються, відкидаються і приймаються рішення, які творять основу наших із вами могилянських буднів. На перший погляд здається, що СК займається усім – від затвердження нормативних документів до допомоги у вирішенні студентських проблем – проте так воно і є насправді! Нашому кореспонденту вдалося поспілкуватися з трьома із шести членів СК. Про чесні проїзні, вибори в гуртожитках і плани на рік читайте в інтерв'ю.

СК для «Сковорідки».

Привіт, хлопці! Перш за все, розкажіть кілька слів про Студентську Колегію для тих, хто вперше чує ці два слова в поєднанні.

ОЛЕГ: Формально Студентська Колегія – це орган студентського самоврядування, який щороку обирається шляхом прямих таємних виборів. До складу СК входить по одній людині із кожного факультету. За менш формальним визначенням, це команда людей, які хочуть, перш за все, змінити

щось в Могилянці на краще. Ми також намагаємось допомагати могилянцям, в яких виникли якісь проблеми чи надзвичайні ситуації. Зрештою, СК – це просто гарна компанія. Тут ми тренуємось на Могилянці робити глобальні зміни. Наша академія – це хороша модель маленького міста-держави. Отримуючи певний досвід реформування процесу тут, ми тим самим робимо таку собі репетицію змін у нашій державі.

Чим займається СК? Зокрема які у вас плани на поточний навчальний рік?

ОЛЕГ: Зараз, перш за все, іде робота над системою електронного подання для потенційних організаторів студентських заходів. Цей проект має на меті максимально спростити й де бюрократизувати процес подання на захід. Система полягатиме в електронному зборі підписів. Тепер замість того, щоб бігати три дні по території Могилянки і збирати сім підписів, можна буде просто зайти на сайт і натиснути кнопку. Всім людям, які повинні підписати Ваше подання, прийде відповідне сповіщення на електронну скриньку. Їхнє завдання – натиснути «ТАК» або «НІ», таким чином підписавши чи не підписавши подання.

Також у перспективі розробка системи масових електронних опитувань. Завдяки їм, ми зможемо орієнтуватися на потреби й побажання студентів. Результати опитувань зможуть слугувати нам як аргумент під час представлення наших пропозицій адміністрації. Адже ні опитування у соцмережах, ні заповнення Google-форм не є для цього достатньо авторитетними. До того ж ніхто не може гарантувати, що дані цих опитувань відповідають дійсності. Наша ж система передбачає захист від так званих «накручувань» голосів.

Олексій, наприклад, у нас зараз займається опитуваннями щодо викладачів і предметів.

ОЛЕКСІЙ: Це був перший пункт моєї передвиборчої програми :). Я обіцяв ввести практику опитувань серед студентів щодо якості викладання на їхніх факультетах. Все почалося з Google-форм. Таке опитування було проведене зокрема на факультеті економічних наук. Потім ми зробили спробу запровадити таке

ж опитування у такому ж форматі на деяких інших факультетах, та дійшли до висновку, що над ідеєю потрібно попрацювати. Зрештою, було вирішено створити інтернет-сторінку із можливістю написати про кожного конкретного викладача, просто клікнувши на його прізвище. Сподіваємось, що такі опитування будуть результативними, репрезентативними і користуватимуться популярністю серед студентів.

Також нам відомо, що викладачі на деяких факультетах вимагають від студентів реферати, написані від руки. Можливо, комусь із викладачів здається, що така практика допоможе уникнути плагіату. Насправді це не так. Якщо студент захоче вкрати чийсь роботу, він переписе її на папір так само, як він міг би її передрукувати. Натомість перевірити написану від руки роботу на плагіат важче, ніж таку ж друковану на комп'ютері. Ми звернулися зі зверненням до деканів факультетів переглянути таку практику викладачів, і більшість погодилися, що написання рефератів від руки є непотрібним. Чекаємо позитивних змін!

АНДРІЙ: Також ми зараз займаємось досить глобальною реформою самоврядування, адже намагаємось зареєструвати наше студентське самоврядування як громадську організацію. Це надало би нам змогу отримувати в тому числі фінанси на реалізацію студентських ініціатив і студентських проектів.

ОЛЕГ: Адже зараз, як відомо, всі студентські ідеї втілюються або за власні кошти організаторів, або з мінімальними витратами. Наша мета – домогтися того фінансування, на яке нам надається законне право. Зараз, на жаль, є безліч формальностей, які нам у цьому перешкоджають.

Чи працювала Студентська Колегія влітку?

ОЛЕГ: Безумовно навіть у час канікул виникає низка питань і в студентів, і у викладачів, які потребують нашої допомоги й вирішення. Те, що від нас залежало, ми намагалися максимально виконати. Проте із повноцінною роботою СК влітку, звісно, виникали проблеми. Важко і зібрати всіх людей на канікулах, і працювати навіть фізично, через шалену спеку. Тому ми вирішили, що якщо в нас випадають два місяці відпочинку, то присвятимо їх відпочинку!

Розкажіть про себе! Які у вас, як у новообраних членів СК, мотивації, цілі, завдання?

АНДРІЙ: Цього року в Моголянці було повністю перезавантажене все студентське самоврядування, в тому числі й СК. По суті, ми відбудували його з нуля. Повністю були реформовані всі органи студентського самоврядування, а також були засновані деякі нові.

ОЛЕКСІЙ: Усе почалося з того, що одного дня в Моголянці зібралася група небайдужих студентів і написала Положення «Про студентське самоврядування», яке відповідало би новому Закону «Про вищу освіту». В академії в цей час саме спостерігалася криза органів студентського самоврядування. Ось ми з ініціативною групою і вирішили написати Положення «Про студентське самоврядування», яке згодом було ухвалене Конференцією студентів. Потім відбулися вибори в СК. Ми вже йшли на вибори за новими правилами.

АНДРІЙ: Моголинка – це, по суті, лабораторія реформ. Це такий собі інкубатор, простір у вакуумі, де можна проводити різноманітні експерименти із публічного управління, чим, власне, і займається студентське самоврядування. Надалі, використовуючи цей досвід, ми зможемо вибудувати певні моделі реформ органів місцевого самоврядування, а потім і держави. Це, по суті, найменший кластер майбутніх змін, які, сподіваємося, відбудуться найближчим часом.

ОЛЕГ: Також у нас діє принцип: «Хто, якщо не ми?». Тут зібрались люди, які вже встигли до роботи в СК отримати певний досвід спілкування з адміністрацією, проведення певних заходів тощо. Зараз ми просто намагаємось акумулювати цей досвід і спрямувати його у більш глобальне русло.

Розкажіть про організацію «Чесні проїзні». З якою метою вона була створена і яку роль у її створенні відіграла СК?

ОЛЕГ: Чесно кажучи, питання, що стосуються проїзних, не входять у повноваження СК. Колись я особисто почав займатись проїзними просто заради допомоги людям. Тоді ж почалося моє спілкування з організацією «Чесні проїзні». Зараз у них оновлення складу, тому я максимально допомагаю їхнім новим стажерам. «Чесні проїзні» не є організацією, яка безпосередньо має стосунок до колегії, ми з ними просто співпрацюємо.

Чи поширюються рішення СК на життя гуртожитків? Що вже було зроблено вами в напрямку їхнього реформування і що тільки планується зробити?

ОЛЕГ: Зараз проводяться вибори до рад гуртожитків. Відповідно, в кожного гуртожитку буде своя рада, яка займатиметься питаннями цього конкретного гуртожитку. Якщо ж виникатимуть якісь питання, що виходять за межі гуртожитку й потребують зв'язку з адміністрацією і

нашої допомоги, вони, звісно, можуть звернутися до нас. Ми завжди відкриті до співпраці.

Чи відомо вам щось про зміни у виплаті стипендій відповідно до новоухваленого закону про підняття рівня прожиткового мінімуму?

ОЛЕГ: Гроші на стипендії виділяються Міністерством освіти. На кожен місяць передбачена певна сума. З початку року суми, що виділялася кожен місяць, вистачало, щоб сплатити студентам як мінімальну стипендію, так і додати до неї індексацію із базового місяця (останній місяць, коли в тебе змінювався розмір заробітної плати). На літні місяці передбачена менша сума виплати через те, що четвертий і шостий курси випускаються, а першокурсники ще не зараховані на навчання. Студентів в академії стає нібито менше, відповідно й сума на виплати передбачена менша. Роками в Міністерстві існувало негласне правило: виплачувати стипендію 75 відсоткам студентів. Та коли Моголинка дотримувалася будь-яких міністерських правил? У нас за замовчуванням стипендію отримували всі 90 відсотків студентів. Цього року це зіграло з нами злий жарт. Тих грошей, які були виділені влітку Міністерством на студентські виплати, не вистачило навіть на мінімальну стипендію. Вона покрилася грошима, розрахованими на жовтневе опалення приміщень.

Зараз прем'єр-міністр начебто пообіцяв збільшення стипендій на 95 гривень, хоча жодної офіційної інформації поки що немає. Тут теж є нюанс. Зараз до мінімальних 730 гривень додається індексація, і студент отримує понад тисячу гривень. Із прийняттям закону про підвищення стипендії через збільшення суми індексація відразу зникне, і студент буде отримувати ті самі 730 гривень. Тому ці заяви однозначно оцінювати не можна. Врешті-решт, закон вступить в дію, коли Міністерство оприлюднить відповідні підзаконні акти. А коли це станеться – поки невідомо.

Чи ви плануєте продовжувати практику зі щомісячними звітними відеозверненнями?

ОЛЕГ: Звісно! Адже ми працюємо на результат.

ОЛЕКСІЙ: До того ж такі відеозвернення надзвичайно мотивують. Щоразу, заходячи до колегії, думаєш: «А що ти скажеш у відеозверненні цього місяця?».

Які враження маєте від святкування 400-ліття Моголянки?

ОЛЕКСІЙ: Враження двозначні. Позитивно можу висловитися про підбір режисера й артистів. Виступи «ДахиБрахи» та «Пікардійської терції» були чудовими.

Щодо недопуску частини студентів на свято позитивно висловитися не можу. З одного боку, коли до НаУКМА приїжджає Президент, справді потрібні заходи безпеки. З іншого боку, коли в НаУКМА приїздила прем'єр-міністр Норвегії, я був на зустрічі з нею без жодної реєстрації: просто перевіряли студентський.

Я особисто був серед тих, хто не вліз. На частину виступу «ДахиБрахи» та «Пікардійської терції» зайшов випадково, коли вже йшов на метро, а перший плац відчинили. Бачив, що на другому плаці зовсім трохи студентів дивилися трансляцію з першого плацу. Набагато більше людей було на альтернативному святкуванні. Ми із задоволенням слухали моголянські гурти. Воно й не дивно, адже жива музика завжди краща за вітальне слово з екрана smile emoticon.

Підготувала Дана Муравська

Від часів окупації Криму та початку війни на Сході перед багатьма постало питання особистої реакції на події. Деякі студенти і викладачі нашого університету записалися в добровольці і воювали /воюють у зоні АТО, деякі займаються волонтерською діяльністю, дехто просто жертвує гроші, продукти. Пам'ятаєте, як на початку війни стали популярними різного роду підготовчі курси: тактична медицина, різноманітні курси з бойової підготовки? Ті, хто цим цікавився, знають, що організацій, які займаються підготовкою на випадок "загальної мобілізації", дуже багато, але проблема в тому, що часто не знаєш, куди саме варто звертатися – де справді підготовка, а де здирання коштів.

У цій невеличкій замітці я розповім про вишкіл, який проводить організація під назвою "Українська тактика". Так вже сталося, що протягом 3 місяців я мав можливість відвідувати початковий курс та скласти певне уявлення про його якість.

Перш за все, варто зазначити, що "Українська тактика" – волонтерський проект, спрямований на те, аби познайомити якомога більшу кількість людей із основами поведінки зі зброєю, тактикою "роботи" в групах, рукопашним боєм. Початковий курс оплачується за принципом "хто скільки може" – після кожного заняття кожен сам вирішує, скільки покласти до скриньки і чи класти взагалі. Для студентів – варіант досить непоганий, принаймні людині не доводиться витратити великі гроші.

По-друге, одразу відповім на те, що, напевно, цікавить багатьох – стрільби нема. Натомість є тренування з правильного утримання зброї, правильного переміщення

«Українська тактика»: самопідготовка в умовах війни

Підготував Максим Свеженцев

та роботи в групах з двох, чотирьох та восьми людей у різних бойових формаціях. Вас також навчать різних видів захисту від ударів та навчать наносити удари у відповідь. Техніка комбінована – армійська й адаптована під армійські цілі, що робить її не менш ефективною в умовах вулиці.

Тренування проходять три рази на тиждень. Із них два – вечірні тренування з бойової підготовки в залі та майже весь день (у вихідні) на полігоні.

Загалом, підготовчий курс є досить продуманим та якісним. До речі, цілком доступний як для хлопців, так і для дівчат. Наразі, зважаючи на велику кількість охочих, курс Intro триває один місяць. Для тих же, кому сподобається і хто захоче продовжити тренування, "Українська тактика" пропонує низку спеціалізованих курсів – від бойової підготовки до курсу розвідників.

Актуальне: новини та інформацію про набір груп можна знайти тут: <https://www.facebook.com/taktikaukraine> (Українська Тактика - Taktika Ukraine)

Фольклор: бути чи не бути

Що таке сучасний музичний фольклор? Чи перегукується він із надбаннями минувшини? З чим його їдять сьогодні і чи взагалі перетравлюють? Тут ви знайдете уявлення про відповіді на всі ці питання. Чому не самі відповіді? Бо ж вони мають занадто широку перспективу і неоднозначне розуміння.

Український фольклор – дивний предмет, він ніби іде на спад, а ніби – на злет. «ДахаБраха», Марія Чайковська, Христина Соловій, хор ім. Григорія Верьовки, капела бандуристів України ім. Г. Майбороди – саме ці імена найяскравіше постають перед очима, коли згадую про український початок. Початок того, що ми, українці, з гордістю називаємо етнічним корінням. Згадані виконавці працюють в абсолютно різних жанрах, проте доносять до своєї аудиторії схожі повідомлення. Крім

того, що всі вони неодмінно є професіоналами своєї справи, кожен має родзинку: фольклорні мотиви, народний голос, старі інструменти чи інкрустації, обробки, костюми і ще багато іншого закрученого, музичного і неповторного. Їхньою особливістю є використання елемента, який червоною ниткою нагадує про Україну.

ДАХАБРАХА – виконавці повністю модернізовані, елементи їхніх костюмів мають щось спільне з багатьма куточками світу і, напевно, багатьма шматочками фантазії учасників гурту. У США, наприклад, вони збирають зали часом більші, ніж на Батьківщині, а цього літа на їхній концерт легше було потрапити десь у Дубліні-Берліні-Каліфорнії-Нью-Йорку, ніж у Києві чи Львові.

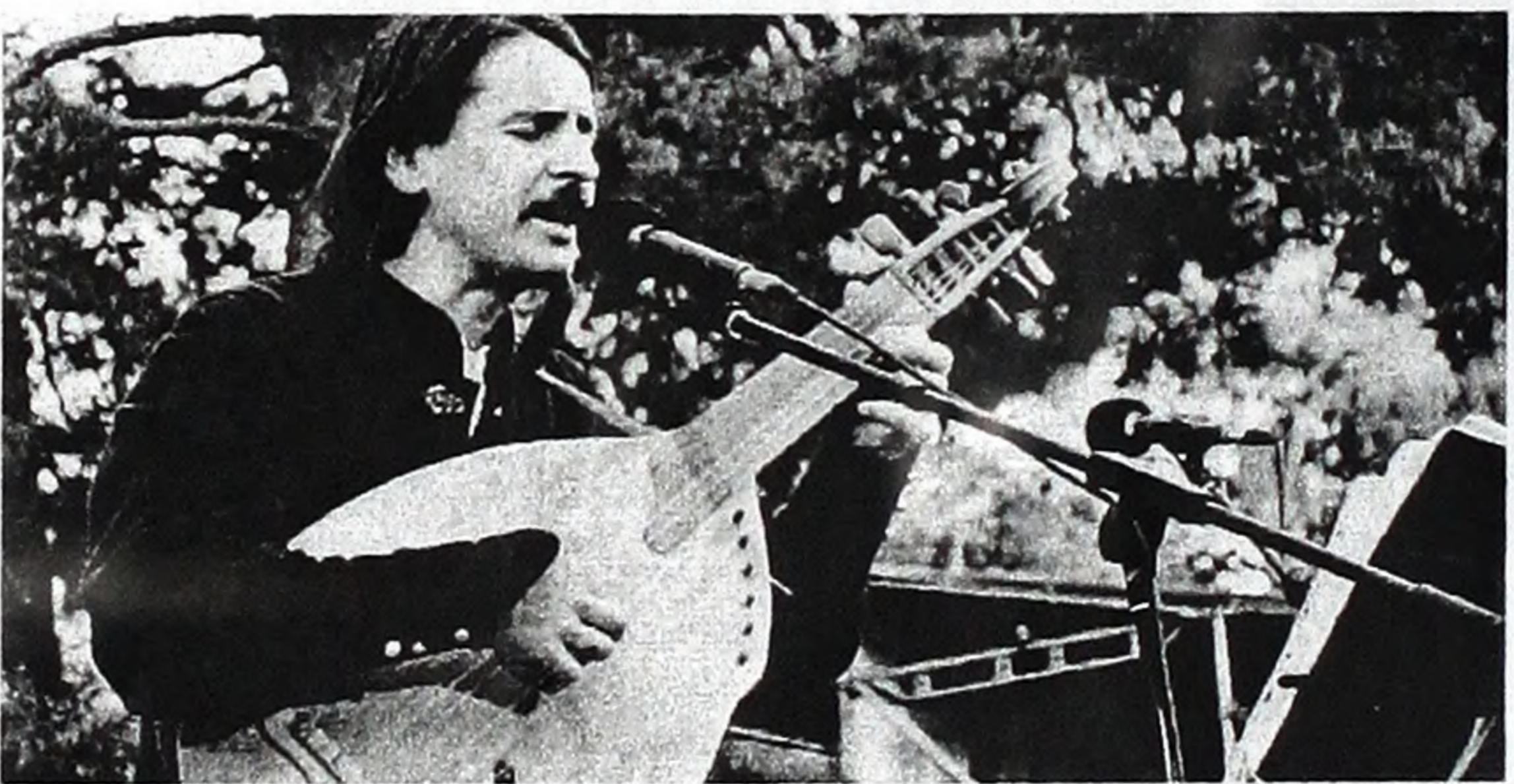
Мелодії, ритми, звуки, голоси, імітації звуків – ось ця нитка, якою захоплює слух з першої композиції. «Їхні пісні заводять у транс і не відпускають. Я знаюсь на музиці і амплітуди, коливання, ритміка, музичні прийоми «ДахиБрахи» вражають, їх хочеться розгадувати і слухати ще і ще», – враженнями від концертів, які відвідала, поділилась Тарні Балдінджер – жителька Каліфорнії, захоплена українською культурою і всім, що пов'язано з Україною. Хочу поділитися іще одним коментарем із онлайн-форуму RockLvivUa, в якому Езер відверто ділиться відчуттями під час концерту: «По-перше, змішання величезної кількості стилей і мотивів та передача їх такими, здавалося б, простими засобами, особливо це стосується голосів. барабанні ритми звучали настільки ритмічно і танцювально, що моментами здавалося, що це якась електронна музика, іноді важко було зауважити з якого інструменту йде звук. все настільки живо і органічно, навіть мінімальне пімкання двох нот на фортепіано, що нічого відняти і додати, дуже сподобались англійські пісні і етно-реп-коломийки, влучно вони передають музикою емоції, а ритми взагалі вводять в транс, ну і взагалі дуже гарні вони в цих шапочках, платтячках, коралях, жартували дотепно, дякували гарно, згадали про поляків, виконали в пам'ять про них останню пісню, шкода, що обмежували сидячі місця, так хотілося танцювати, зал був заповнений, аплодували стоячи, словом, як вони сказали - "дахабрація відбулася", ура!».

МАРІЯ ЧАЙКОВСЬКА – співачка джазова, далека від народного, але свою творчість почала саме з фольклорних текстів, які знайшла в репертуарі українського ансамблю. Її учасниця – Тетяна Сопронюк – вчиться на філолога в КМА. Тетяна ділиться власним баченням фольклору в сучасності: «Форми, у яких фольклор існує сьогодні – прекрасні. «ДахаБраха», наприклад, надзвичайний гурт, але від первинного фольклору вони далекі. Необхідно розуміти, що їхня діяльність – це не збереження автентично-

культурного, вони творять щось абсолютно нове, несхоже ні на що інше, але це «щось» захоплює, від нього ловиш кайф. І, що найцікавіше, водночас чуєш десь знайомий інструмент, голос, мотив, і вже ніби ближче відчуваєш українське».

НАЦІОНАЛЬНИЙ ХОР ІМ. ГРИГОРІЯ ВЕРЬОВКИ, КАПЕЛА БАНДУРИСТІВ УКРАЇНИ ІМ. Г. МАЙБОРОДИ – це взагалі унікальні у своєму роді колективи. Хор Верьовки – найбільший український професійний хоровий колектив, який з 1943 року триумфально поширює світом українську народну пісню та українське музичне мистецтво. Широкий репертуарний діапазон хору включає в себе як етнічно-фольклорні, так і класичні обробки а-капела і пісні сучасних композиторів; як вокально-хореографічні сцени та композиції, так і народні дійства, наприклад фольк-опера-балет Є.Станковича «Цвіт папороті». Капела бандуристів існує з 1946 року. Вони є відтворювачами новітнього синтетично удосконаленого виду українського кобзарського мистецтва. Разом ці колективи створюють феноменальний ореол української музики, оскільки на сьогодні в Європі фактично не існує подібних фольклорних об'єднань. В Україні хор ім. Григорія Верьовки та Капела бандуристів виступають на державному рівні та складаються винятково з професіоналів своєї справи. Крім того, різними складами вони їздять у зони АТО, де збирають величезні зали та виступають «на біс».

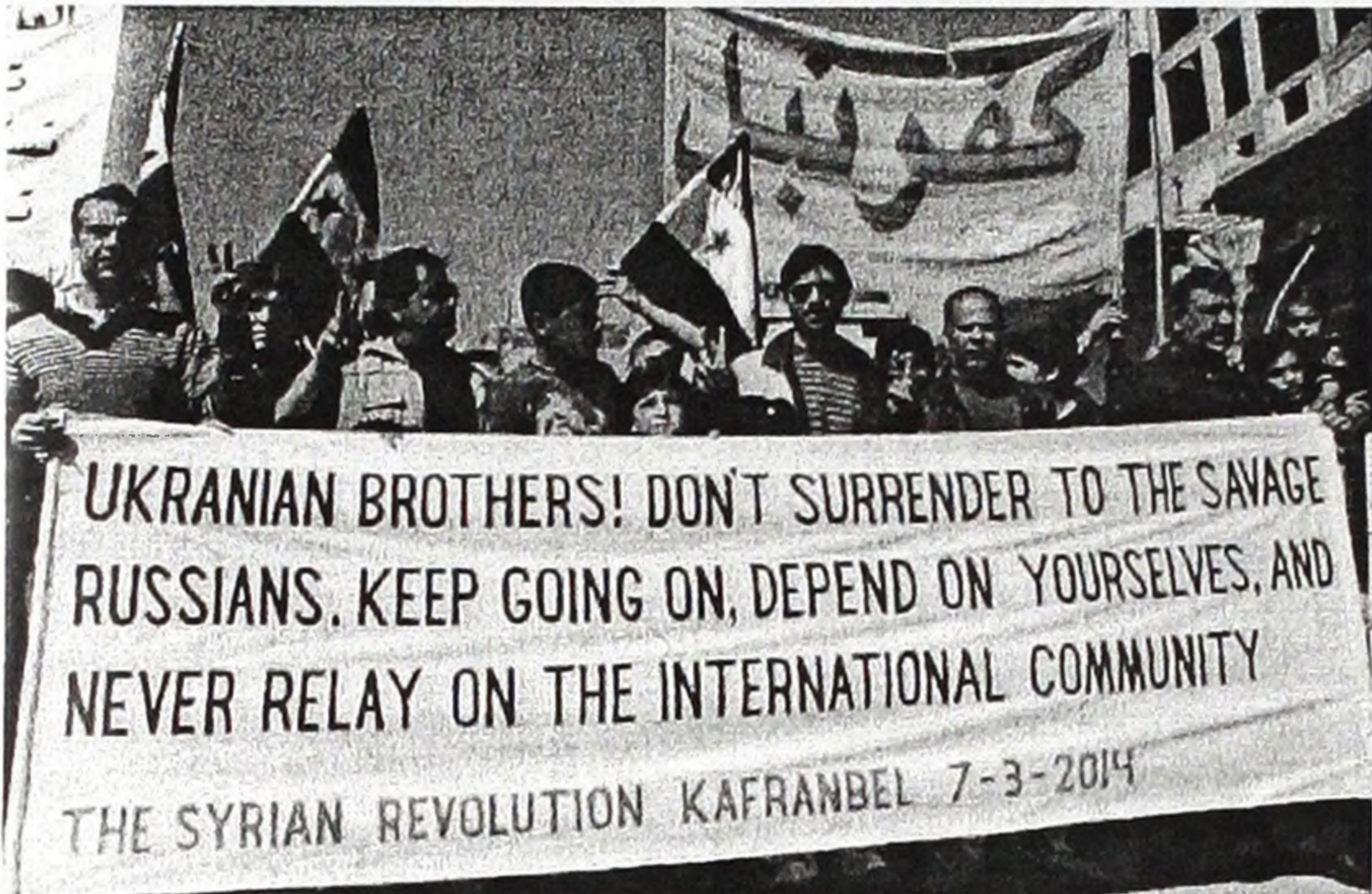

Пересічний українець на питання «Чи є у вашому житті фольклор?», мабуть, посміється і скаже, що у його житті є тільки рок. Але він же тоді, виявляється, елементарно не помічає того, що довкола нього таки він є: він чує кобзу **ТАРАСА КОМПАНІЧЕНКА** в нещодавньому геніальному українському фільмі «Поводир», він чує бабусю, яка співає пісні про свою батьківщину в переході до метро Театральна або Майдан Незалежності, він бачить у стрічці новин у соціальній мережі хітовий кліп **ХРИСТИНИ СОЛОВІЙ** з домотканими килимцями, милозвучною українською мовою, давно всім знайомим мотивом, але таким незвичайним виконанням. Отож, фольклор насправді повсюди – у кінотеатрах, на одній сцені з роком і джазом, на вулицях і навіть у метро.

Катерина Ільченко

Чи розмінюють Україну на Сирію?

Після російської агресії проти України західний світ відвернувся від Путіна, Росію викинули з Великої Вісімки, ніяких візитів на вищому рівні, ніякого обміну думками щодо питань, окрім українського. І ті лише з Меркель та Олландом. На минулорічному саміті G-20 Путін почувався бідним родичем, з яким ніхто зі світових лідерів не хотів ні розмовляти, ні навіть сідати їсти за один стіл.

Але Путін не полишав спроб змусити Захід рахуватися з ним і його інтересами. Цей цинік усвідомлює, що Росія насправді потрібна Заходу. І значно більше за Україну. Оголосивши Росії санкції й отримавши російські санкції у відповідь, Захід втрачає. В цілому не багато, але окремі сегменти бізнесу це відчувають серйозно. І вони тиснуть на політиків. І Захід давно хоче, аби Росія з Україною досягла якоїсь згоди, щоб можна було припинити санкції та почати знову співробітничати з Росією й позбутися донбаського «менінгіту». Кримський «менінгіт» Захід менше хвилює, бо по Криму санкції символічні, і можна чудово співробітничати з Росією, фактично забувши про Крим, формально не визнаючи його російським. Не визнає ж Захід пакистанським частину Кашміру чи китайським частину Аруначал-Прадешу, але чудово співробітничав при цьому і з Пакистаном, і з Китаєм, і з постраждалою Індією. Так само як з Росією співробітничав, не визнаючи окупації Абхазії та Південної Осетії.

Однак у Заході є принципи, там не прийнято відмовлятися від своїх слів і намірів. Тому потуги Путіна отримати зняття санкцій та повернутися до «клубу впливових і бажаних» не досягали успіху. І тоді Путін знайшов іншу можливість. Спочатку посприяти укладенню вкрай важливої для Заходу ядерної угоди з Іраном, а потім виклав головний козир – Сирію. Влізши туди, він миттєво повернувся до кола найвпливовіших світових діячів, без якого неможливе вирішення цього, значно важливішого для Заходу, ніж українське, питання. До того ж Росія влізла до Сирії «малою кров'ю». Для досягнення мети Путіну не потрібно, аби Асад переміг. Йому достатньо, щоб під його контролем залишалася частина Сирії.

Путін не збирається втягуватися у повномасштабну війну, яка забрала б у Росії величезні ресурси й тисячі життів. Він прагне підтримкою з повітря допомогти Асаду розширити контрольовану ним територію на заході Сирії й таким чином витрачає не так і багато коштів.

Також за допомогою шиїтського Ірану Путіну непомітно

вдалося схилити на свій бік шиїтський іракський уряд, який прийшов до влади завдяки США, що свого часу повалили владу суніта Саддама Хусейна, який тримав шиїтську більшість «в чорному тілі». В Багдаді виник координаційний «антитерористичний» російсько-ірано-іраксько-сирійський координаційний центр. А ще однією дипломатичною «дулею» в бік Заходу були заяви Росії, що вона готова влізти й до Іраку, якщо той попросить. І відповідна заява Іраку, що він був би не проти.

Таким чином Путін поставив Захід перед загрозою моральної поразки, оскільки той проголосив мету усунути Асада від влади. Тож, аби не втратити обличчя, Захід змушений домовлятися з Путіним. А після терактів у Парижі вперше європейські та американські лідери почали діяти незгоджено у стосунках з Росією: президент Франції першим звернувся до Путіна і напросився на зустріч. Та й американський президент на саміті G-20 вів розмови сам-на-сам з Путіним.

До паризьких терактів мова ще могла йти про війну нервів. З російською допомогою наступ антиасадівської опозиції був зупинений, але контрнаступ вийшов не надто успішним, антиасадівські сили почали призвичаюватись до російської тактики, а можливості російського військового контингенту не лише досягли межі, але й зменшилися через нестачу аеродромів, ремонти літаків і брак боєприпасів, які Росія не встигає постачати до Сирії через обмежену пропускну спроможність аеро- і морських портів та нестачу морського транспорту.

Таким чином Захід ще міг чекати, чи впорається Путін наявними силами, чи йому доведеться стати перед вибором: забиратися з Сирії або задіювати сухопутні війська, що понесло б за собою значно більші матеріальні й людські втрати. Але після терактів у Парижі ймовірність того, що Захід почне домовлятися з Путіним більш предметно, значно зростає. Для торгу з Заходом Путіну не потрібна коаліція з ним. Він готовий змінити позицію по Асаду в обмін на поступки Заходу по Україні.

Звичайно, прямо Україну на Сирію не розмінюють. Але сирійське питання вплине на українське. І це вже видно, як Україну примушують виконувати Мінські домовленості швидше, ніж їх виконує Росія та сепаратисти. Від нас вимагають наступних дій, хоча етап відведення важкої зброї та припинення вогню ще не закінчений. Від західних посередників все більше лунають натяки, аби визнати сепаратистів стороною переговорів, чого добивається Путін, аби позбутися статусу відповідального за ситуацію й перейти у статус посередника, перетворивши таким чином гібридну російську агресію на внутрішньоукраїнський конфлікт, як це сталося із Придністров'ям.

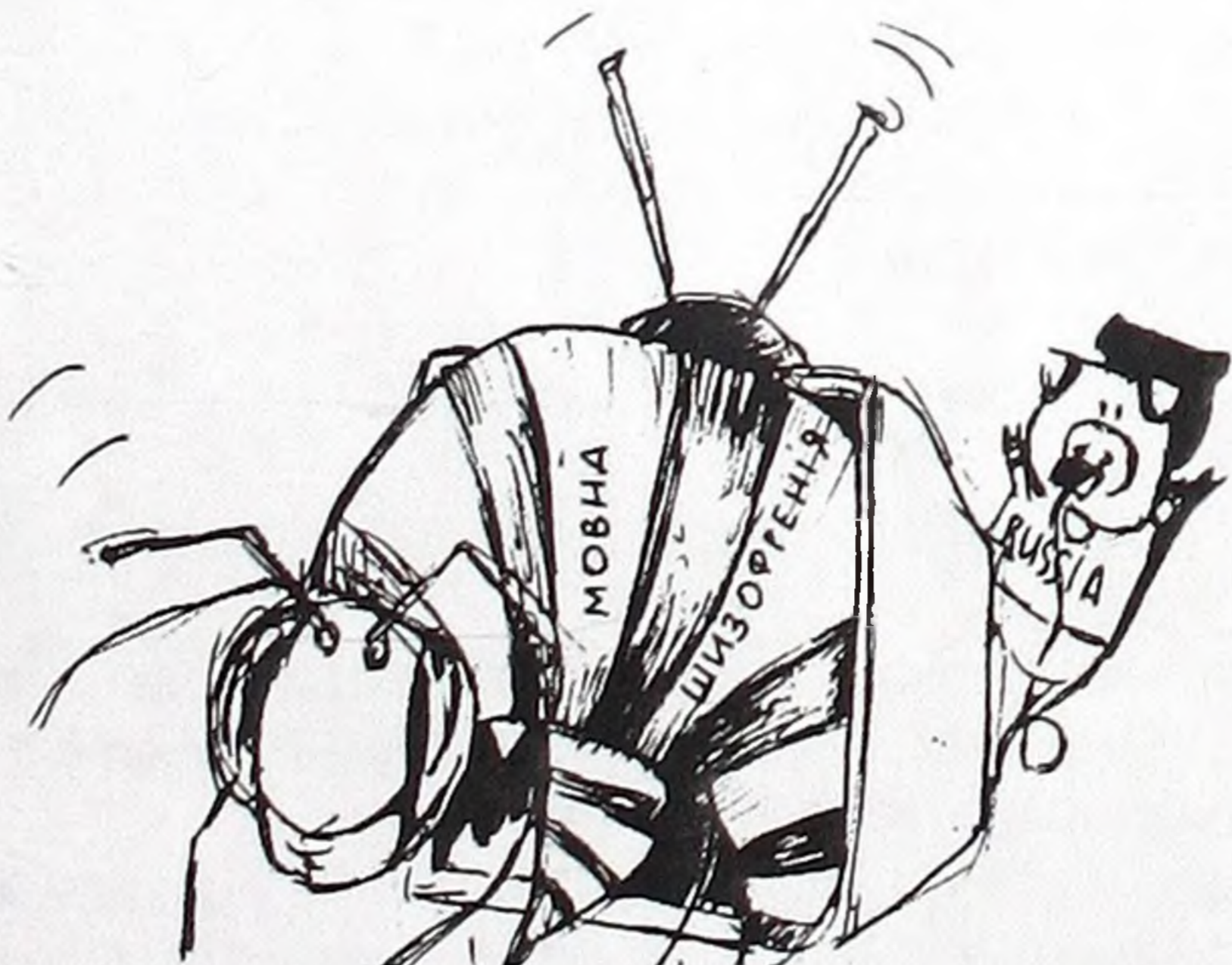
На жаль, Україна не може собі дозволити бути на переговорах за участі Заходу повністю самостійною. Наша економіка схожа на стан хворого в реанімації, підключеного до апарату штучного дихання із західної допомоги. Без неї вона просто не зможе повноцінно функціонувати, без неї може настати колапс, при якому ми просто не зможемо вести війну в разі ескалації бойових дій. Та й західні санкції таки зупиняють Росію. А термін їх дії обмежений, одного дня їх можуть і не продовжити.

І тут важливо, до якої межі Петро Порошенко готовий поступатися. Чи зможе він сказати тверде «Ні!», коли тиск перейде припустиму межу? Врешті решт навряд чи Захід кине Україну повністю напризволяще, якщо

Мовна шизофренія: м'які форми самознищення

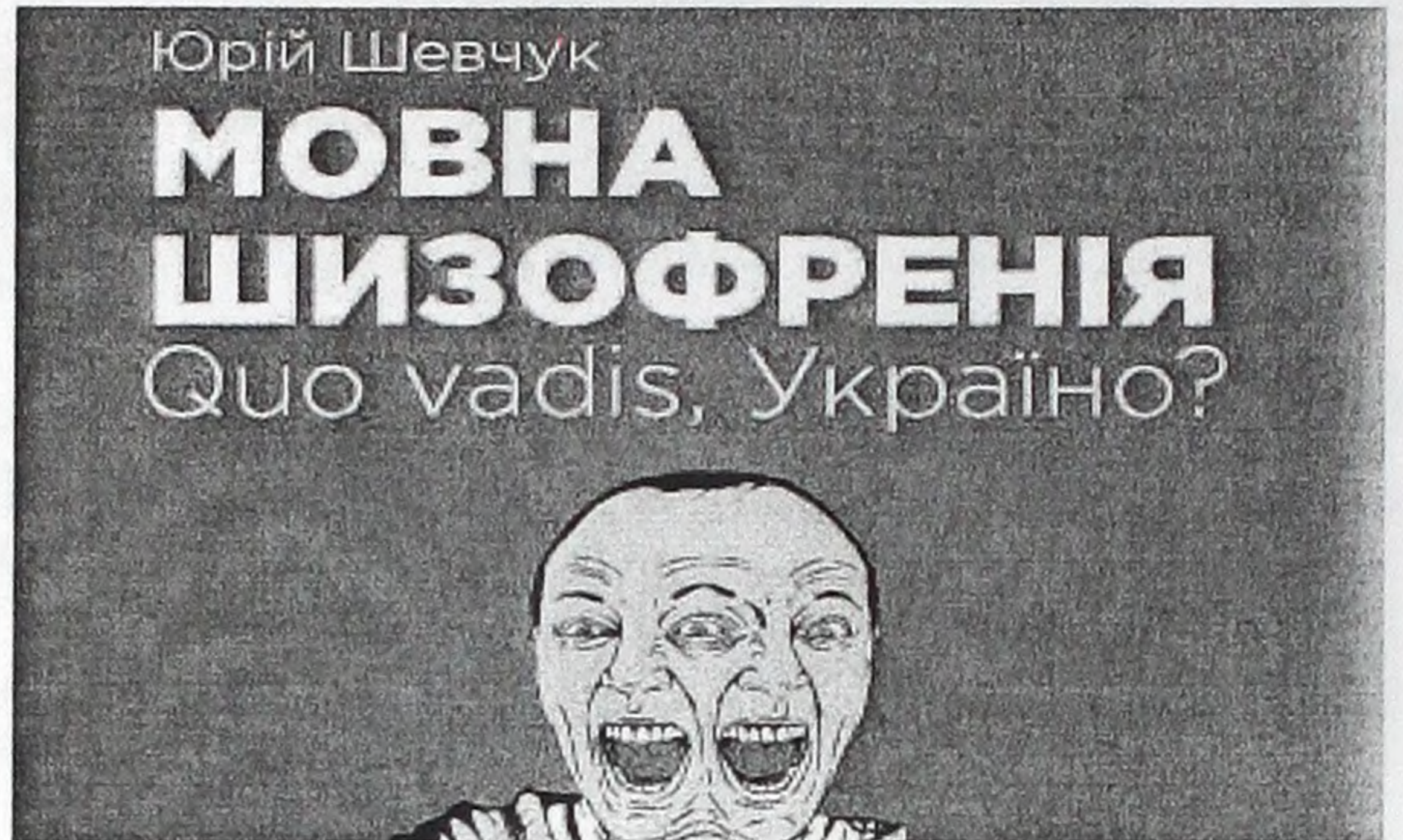
Сьогодні, переглядаючи оголошення в метро, сидячи перед телевізором, читаючи новини й статті в інтернет-виданнях і навіть оглядаючи квиток на мистецький фестиваль, ми стаємо свідками цілком очевидного явища, що не потребує звернень до статистики: в українському просторі прогресує симптоматична тенденція до хаотичного поєднання української та російської мов. Так, коли переглядаєш який-небудь новорічний концерт на одному з каналів, то неодмінно натрапиш на ведучого, що вестиме програму українською і його колегу-ведучу, що робитиме це аналогічно російською; коли читаєш заголовок і анотацію новини на "Українській правді" українською й клікаєш на нього, щоб перейти на власне статтю, то геть не дивуєшся, що решта статті – російською; коли тримаєш в руках на перший погляд повністю україномовний квиток на улюблений "Гоголь-фест", то побачиш, як внизу дрібніє напис: "Вход на територію с алкогольними напінками заперещен".

Хтось схвалює цю тенденцію, вважаючи, що вона допомагає українцям вільно володіти двома мовами, хтось називає це дрібницею і сприймає як звичну річ чи «пережиток радянських часів», у когось вона

Порошенко однозначно скаже, що на деякі речі він не зможе піти. І пояснити, що в Україні президент – не диктатор. Що в нього просто не буде ні підтримки народу, ні голосів у Верховній Раді, аби забезпечити все, що захоче від нас Захід. І що в нього не вистачить аргументів для переконання депутатів і громадян. Навіть коли нам загрожуватиме ситуація опинитися сам на сам з агресором без підтримки. Захід же також розуміє, що можливості Порошенка не безмежні, а покинути Україну на поталу Путіну – це втратити обличчя й отримати не менш болючу моральну поразку, ніж у Сирії.

Абуяр Сафара

викликає інстинктивне почуття огиди, але навряд багато людей задумуються, чи має це явище наслідки. Саме розкриттю глибинної суті та наслідків цього явища присвячена книжка українського мовознавця, професора Колумбійського університету Юрія Шевчука "Мовна шизофренія. Quo vadis, Україно?", створена за матеріалами лекції, прочитаної в НаУКМА у червні 2015 року. Наразі видавництво "Discursus" готує її до друку. Зі скороченою стенограмою лекції можна ознайомитися на сайті <http://zik.ua>, також запис лекції, прочитаної в НаУКМА, можна знайти на youtube на сторінці Тамари Гуменюк.

Під виразом "мовна шизофренія" автор має на увазі попереми́нне й тотальне змішування української та російської мов у всіх сферах діяльності. Згідно з його характеристикою *"Лінгвошизофренія – це оригінально український феномен, відсутній в інших країнах Заходу як мовна політика і культурний стандарт. На відміну від двомовності або білінгвізму, вона маловідома і, за малими винятками, не описана у західній соціолінгвістиці. Тим часом лінгвошизофренія настільки всепроникна у пост-совєтській Україні, що поза нею годі зрозуміти її політику, культуру, ідентичність, публічний дискурс та історичні перспективи"*.

У своїй праці Юрій Шевчук аналізує, як впливає на людину згадана нами політика змішування української і російської мов у телерадіопросторі та оцінює її вплив на культуру мовлення. Наводячи приклади фонетичних, лексичних та морфологічних деформацій в українській мові, виокремлює наслідки політики "мовної шизофренії", серед яких: блокування процесів мовотворення, підрив інституту мовної норми та усунення професіоналізму, а також —престижу

української мови. Проводячи паралелі з політикою лінгвоциду української мови часів СРСР та перелічуючи цілі, які могла ставити перед собою така політика маніпуляції мовою, Ю. Шевчук робить висновок про те, що "мовна шизофренія" є новою, м'якою за формою, а тому – надзвичайно потужною формою русифікації, яка позбавляє можливості всіх охочих українців та іноземців, що гостюють в Україні, добре оволодіти українською мовою.

Інтерв'ю із "сковородинцем" Валерієм Шевчуком

Чи зустрічали ви десь на людних вулицях Києва справжнього Дон Кіхота? Ні? А от мені з цим пощастило. Причому, не простого, а літературного! Кілька зірочок з «галактики духовності» зняв для мене з мистецького й особистого неба легендарний український письменник-шістдесятник, інтерпретатор українського літературного бароко, митець психологічної й готичної прози, а також неймовірно атмосферна й цікава людина – Валерій Шевчук.

Пане Валерію, що б Ви могли сказати про сучасний стан української мови на телебаченні, на радіо, в кіно?

Стан нашої мови на телебаченні жахливий. Фактично існує три програми українською мовою, а то все російська «буза», причому найнижчого й найнікчемнішого ґатунку. Українське кіно останнім часом мені не довелося дивитися, а коли я бачу, що то російський канал, то одразу перемикаю й дивлюся тільки українські. І так само про радіо: слухаю тільки українські програми. А чужомовні мені не цікаві.

Коли Ви усвідомили, що література – це Ваше призначення?

Я навчався тоді в старших класах. Власне, у мене є старший брат – Анатолій Шевчук – теж письменник, пройшов російські політичні концтабори. Нещодавно він помер. То він перший почав, а я вже наслідував його. Його творчість надихала мене.

Які Ваші улюблені письменники й твори?

З поетів після Т. Шевченка, я люблю твори І. Франка, Л. Українки. На мою думку, найбільший поет ХХ століття – це Богдан-Ігор Антонич. На друге місце я ставлю Євгена Плужника – вишуканий український поет. Потім – Володимир Свідзінський. З творів я люблю, наприклад, поему «Галілей» Плужника. А також для мене особливо цікава творчість Сковороди, адже я «сковородинець» за системою суспільного, етичного й філософського розуміння світу.

І чи часто Ви використовуєте у своїх творах образи реальних людей та подій, аби розгортати сюжет та змальовувати Ваших героїв?

Це залежить від того, який твір я пишу. Якщо це історична проза, я не маю такої можливості. Я використовую, так би мовити, літературні ремінісценції – усіякі спогади, діаріуші, листи і з них «ліплю» образи для історичних творів. А коли я пишу сучасну прозу, у мене обов'язково мусить бути прототип. Але я потім перед ним відчуваю незручність і ховаюся, аби не впізнали. :)

Що в літературній діяльності для Вас є найважчим і що – найприємнішим?

Книжка як погляд буде цікавою для ознайомлення філологам, соціологам, політологам, історикам, культурологам, а також всім, хто цікавиться соціолінгвістикою, взаємовпливом і взаємозв'язком мови та культури.

Анотацію підготувала Ярина Черногуз

Найважчою була, особливо коли я починав, різниця між тим, що я хочу, і тим, що я можу. Воно не збігалося, я хотів завжди більше, ніж я міг, і це мене трошки руйнувало. Треба було цю «дірку» заповнити. А найприємніший момент – закінчення писання, коли ти розумієш, що зробив найкраще і краще вже зробити не можна. :)

Часто письменники виділяють серед своїх творів один улюблений. Чи є у Вас такий?

Усі вони мої діти. Якщо маєш кілька дітей, то як можна одного любити, а другого не любити? Я цього не розумію.

Маленьке особисте питання. На мене величезне враження справив Ваш роман «Дім на горі». Як народилася у Вас ідея до його написання? І що надихало Вас протягом роботи над ним?

Цей роман присвячений моїй першій учительці Марії Яківні (вона так і названа в романі). Її чоловік був козопасом, він пас кіз і більш нічого не робив. :) Я вчився у 12-тій чоловічій початковій школі м. Житомира в 1-му класі. Вона вчила в 1-му класі й мого батька. Марія Яківна до мене чомусь дуже уважною була, а коли я вже став студентом, часто про мене розпитувала в моєї матері. Тому я хотів зробити такі віддяку своїй першій вчительці.

Сьогодні від Вас довелося почути такі слова: «Ставитися до мистецтва серйозно». Ви могли б сказати, що це Ваш девіз по життю?

Звичайно. Я вважаю, що це, як писав Г. Сковорода, – хліб. Без нього так само не можна, як і без хліба насущного, бо людина – особа духовна.

Які б Ви могли дати поради письменникам-початківцям?

Щоб не слухали ніяких порад і ставали собою в літературі!

Якби Ви мали можливість запросити на каву/чай/прогулянку будь-яких трьох живих нині людей з будь-якого куточку світу, то хто б це був?

Це складне для мене питання. По-перше, на каву я інших людей не запрошую. Але є в мене виняток. Коли ми з

Києво - Могиллянський театральний центр "Пасіка"

Іллінська 9 М "Контрактова площа"
www.pasikateatr.wix.com/pasika

Тел. для довідок (044)4252154

РЕПЕРТУАР НА ГРУДЕНЬ 2015р.

- 1.12(вт) - ПРЕМ'ЄРА! М.Гершензон
19:00 "Хелемські мудреці" анекдот без антракту
театр-студія ВІК 098 874 39 56, 093 165 75 85
- 5.12(сб) - Леся Українка "Бояриня" Чесний український театр
19:00 Довідка:063 263 09 03
- 8.12 (вт) - ПРЕМ'ЄРА! Тарас Шевченко «Катерина»
9.12 (ср) Чесний український театр
19:00 Довідка:063 263 09 03
- 11.12(пт) - ПРЕМ'ЄРА! А.Камю "Стан облоги"
12.12(сб) - Bilyts Art Centre
20:00 Довідка:0931512220
- 13.12(нд) - Проект "Українська барокова драма"
19:00 Анонімний автор XVII ст.
"Слово о збуренні пекла" містерія
театр МІСТ (066)2996163, (044)4198539
- 19.12(сб) - ПРЕМ'ЄРА! "Дві снігурки та один Новий Рік"
20.12(нд) казка
27.12(нд) театр-студія ВІК 098 874 39 56, 093 165 75 85
29.12(вт)
30.12(ср)
14:00

В репертуарі можливі зміни
завжди раді бачити вас на наших виставах

29 Листопада
5 Грудня

Вул. Іллінська, 9
19.00

ЗАМОВЛЕННЯ КВИТКІВ
0637930761

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКИЙ
ТЕАТРАЛЬНИЙ ЦЕНТР
"ПАСІКА"

ЧЕСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

БОЯРИНЯ

Родина однієї з наших студенток, яка постійно працює над "Сковорідкою", потребує допомоги. Найкраще про це написала на своїй сторінці у ФБ викладач кафедри культурології НаУКМА Владислава Осьмак, яка провела благодійну екскурсію для збору пожертв на лікування сестри цієї студентки:

Одній дуже хорошій людині дуже-дуже потрібна допомога!

Ця хороша людина - Інна Шевчук, студентка-четвертокурсниця з Могилянки, майбутній культуролог, розумниця, дослідниця свого краю - Житомирщини. Вона в мене два роки поспіль писала курсові, а зараз - диплом. Я страшенно хочу, щоб вона його дописала і захистила.

У дівчини після фронту майже знерухомлений батько. Брат у війську на строковій службі. Проблеми зі здоров'ям у матері. І ось у сестри, двадцятирічної студентки університету ім. Франка (це вона на фото) - лімфома...

Аби допомогти рідним, Інна працює на двох роботах. Продовжує навчання, не скигить, не плаче (принаймні, на людях). Але руки в неї стали зовсім прозорі і трусяться від втоми.

На лікування сестри (хімія) потрібно 80 тисяч гривень. Зібрано 20.

Номер картки "Приватбанку" для пожертв на оголошенні.

ДОПОМОЖИ ВРЯТУВАТИ ЖИТТЯ

Шевчук Валентина
Олександрівна
20 років
Студентка

Соціально-психологічного факультету,
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Діагноз:

Лімфома Ходжкіна
варіант нодулярного склерозу

Вартість лікування
(два етапи хіміотерапії)

80 000 гривень

ПОТРІБНІ КОШТИ НА ЛІКУВАННЯ

Картка Приват Банку
на ім'я Шевчук Валентина Олександрівна
5168 7572 8380 2702

Контактні телефони:

Мама Наталія Валентинівна 0973503530

Відповідальна редакторка номера: Анастасія Халімоненко
Ілюструвала видання: Наталка Кузьменко
Надсилайте матеріали на адресу: Skovoridka@gmail.com
Запрошуємо до співпраці всіх охочих :)
Контакти: 093 97 99 643; 096 221 50 91

NaUKMA Library

0857412

ЧАС ДАТИ
ВІДСІЧ